

Vergaderjaar 2006–2007

29 815

Jeugdzorg 2005–2008

24 587

Justitiële Inrichtingen

Nr. 95

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 december 2006

Tijdens het algemeen overleg jeugdzorg op 26 oktober jl. (Kamerstuk 29 815/24 587, nr. 93) hebben de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ik met uw Kamer van gedachten gewisseld over het brede jeugdzorgdossier.

Geconstateerd is dat in deze kabinetsperiode veel positieve ontwikkelingen in gang zijn gezet, maar dat blijvende aandacht voor het jeugd-dossier geboden is.

Tijdens het overleg heb ik u op een aantal punten nadere informatie toegezegd. Het betreft de aansluiting van de interventies PIJ en TBS (1); de ruimere begeleiding voor alle jeugdigen in JJI's (2); de petitie en het zwartboek Stichting Misplaatst (3); onvindbare jongeren op de wachtlijst crisisplaatsingen (4); de stand van zaken wachtlijsten in JJI's (5); de opleidingscapaciteit voor jeugdpsychiaters (6); de Oost-Europese jeugd (7) en de voortgezette hulpverlening na OTS (8).

Naast deze onderwerpen stonden nog enkele andere toezeggingen open. Daarom maak ik van de gelegenheid gebruik om u ook daarover nader te informeren. Het betreft de stand van zaken rond de aanpak van huiselijk geweld (9) de uitvoering van de motie Arib (TK 30 300 VI, nr. 159) inzake seksueel misbruik (10), de interlandelijke adoptie (11), de uitvoering van motie Wolfsen (TK 30 300 VI, nr. 40) inzake het schoolverzuim (12) en het overleg met de (jeugd)reclassering over de overdracht van zaken bij het bereiken van de meerderjarigheidsgrens (13).

1. Aansluiting interventies PIJ en TBS

In het algemeen overleg is bepleit dat PIJ-ers worden meegenomen in het onderzoek naar de effectiviteit van de behandelmethoden bij TBS-ers. Zoals ik ook in het overleg heb aangegeven, vindt waar mogelijk afstemming plaats van de programmering van onderzoeken bij beide groepen. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het verschil tussen beide doelgroepen. Alvorens echter tot effectiviteitsonderzoek voor de PIJ-doelgroep kan worden overgegaan, zijn eerst andere stappen nodig. Eerst moeten de interventies die in het kader van de behandeling van de

PIJ-doelgroep wordt geboden beschreven worden en getoetst op aspecten die theoretisch een effectieve basis vormen voor een aanpak. Pas na de toepassing van dat concept kan worden onderzocht of de methode in de praktijk ook werkelijk effectief is. Hiermee zullen enige jaren gemoeid zijn.

2. Ruimere begeleiding voor alle jeugdigen in JJI's

In navolging van de inbreng van de MO-groep heeft uw Kamer verheugd gereageerd dat in de Justitiebegroting extra middelen zijn vrijgemaakt voor de verbetering van de kwaliteit bij de tenuitvoerlegging van de PIJ-maatregel in justitiële jeugdinrichtingen (brief van 10 juli 2006, TK 24 587 en 28 741, nr. 183), onder meer in de vorm van een meer intensieve begeleiding en beperking van de groepsgrootte. U vroeg mij te willen bezien of op dezelfde wijze geïnvesteerd kan worden in beperking van de groepsgrootte en intensievere begeleiding voor andere groepen jeugdigen die in een JJI verblijven. Dat wil zeggen: niet alleen de groepen met een jeugd detentie of de groep voorlopig gehechten, maar ook de jeugdigen die tot 2010 met een civielrechtelijke maatregel in de JJI's verblijven, de onder toezicht gestelden. Laatstgenoemde groep zal gefaseerd worden geplaatst in de – deels nog te ontwikkelen – voorzieningen voor gesloten jeugdzorg.

Met een beperking van de groepsgrootte en/of extra begeleiding voor andere doelgroepen dan de PIJ-doelgroep zijn overigens aanzienlijke kosten gemoeid. Mijn ambtsvoorganger heeft al een traject in gang gezet dat moet leiden tot een beleidsvisie op de toekomst van de JJI's, nu daar in de toekomst alleen nog jongeren op strafrechtelijke titel geplaatst zullen worden (uitzonderingsgevallen daargelaten). Onderwerpen waaraan aandacht wordt besteed zijn onder meer het systematisch betrekken van ouders, de samenwerking tussen ketenpartners, het centraal stellen van de trajectbenadering en de harmonisatie en de kwaliteit van (behandel-)methodes. Ook de begeleiding en de groepsgrootte komen daarbij aan de orde, alsmede de daaraan verbonden kosten. Dit document is thans in het stadium van ambtelijke consultaties en kan voor een nieuw kabinet als basis dienen voor de besluitvorming over onder meer die punten. Daarnaast wordt in het kader van de scheiding van de strafrechtelijke en civielrechtelijke doelgroep tevens de vraag betrokken of aansluiting mogelijk is – ook in financiële zin – bij de ontwikkelingen met betrekking tot de gesloten jeugdzorg die door de staatssecretaris van VWS in gang zijn gezet. De staatssecretaris heeft daarbij het voortouw.

3. Petitie en zwartboek van Stichting Misplaatst

Aan het begin van het overleg werd mij een petitie en een zwartboek uitgereikt van de Stichting Misplaatst. Ik zegde u toe om op de daarin genoemde onderwerpen later nader in te gaan.

In de petitie worden vooral knelpunten benoemd en zorgen geuit ten aanzien van de civielrechtelijke jeugdigen die thans nog in de JJI's verblijven, maar in de toekomst in gesloten jeugdvoorzieningen worden opgenomen:

- a. Visitatie van onder toezicht gestelde jeugdigen in JJI's;
- b. Het bieden van onafhankelijke ondersteuning aan OTS-ers;
- c. De garantie dat voldoende adequate behandelaars en methodes in gesloten jeugdvoorzieningen beschikbaar zijn;
- d. Kwaliteitsverbetering en deskundigheid groeps werkers in gesloten jeugdzorg.

In mijn reactie op bovengenoemde punten beperk ik mij tot de onderwerpen die thans relevant zijn voor de JJI's en derhalve tot de punten a en b. De aspecten van gesloten jeugdzorg zijn aan de orde in het kader van

het wetsvoorstel gesloten jeugdzorg zoals dat op dit moment bij uw Kamer in behandeling is. Ook de vraag van mevrouw Kalsbeek over de wettelijke grondslag voor de behandeling door GGZ bij civielrechtelijk geplaatsten in gesloten jeugdzorg komt in dat verband aan de orde. Deze punten zullen derhalve niet in deze brief behandeld worden.

Ad a. Visitatie van onder toezicht gestelde jeugdigen in JJI's

Bij toepassing van foullering en visitatie wordt in het algemeen terughoudendheid betracht. Zoals ik tijdens het algemeen overleg al aangaf, vindt steekproefsgewijze visitatie plaats. Ook vindt visitatie plaats indien er een verdenking is dat een jongere contrabande de inrichting in wil smokkelen. Een enkele jeugdinrichting fouilleert/visiteert standaard bij binnenkomst of verlaten van de inrichting en voorafgaand en na bezoek. Het wettelijk kader ter zake van de uitvoering van deze vrijheidsbeperkende beslissing wordt gegeven door artikel 34 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (BJJ) die sinds 2001 van kracht is. Binnen justitiële jeugdinrichtingen geldt een regiem dat voor de veiligheid van de jeugdige zelf en anderen is vastgesteld. Ook voor jeugdigen die op civielrechtelijke titel in een gesloten setting worden opgevangen, geldt dat zij tegen zichzelf en anderen moeten worden beschermd. Hun plaatsing daar betekent dat ook zij onder het regiem vallen dat in de justitiële jeugdinrichting geldt. Plaatsing op civielrechtelijke titel gebeurt slechts na een speciaal daartoe strekkende machtiging van de kinderrechter.

Vanwege het ingrijpende karakter is het evident dat plaatsing in een JJI een uiterst middel moet zijn en dat in de praktijk ook is.

Daarbij kan onderzoek aan het lichaam noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld om te voorkomen dat verdovende middelen binnen de inrichting worden gebracht.

Aan de plaatsing van jeugdigen op civielrechtelijke titel in justitiële jeugdinrichtingen zal gefaseerd een einde komen als de gewijzigde Wet op de Jeugdzorg in werking treedt. Vanaf 2010 worden in beginsel geen jeugdigen meer op civielrechtelijke titel in een justitiële jeugdinrichting geplaatst. Over de verdeling van de capaciteit en de fasering die daarin wordt voorgestaan, ontving u op 7 november 2006 (TK 29 815, nr. 92) een brief van mij en de staatssecretaris van VWS.

Ad b. Onafhankelijke cliëntondersteuning

De rechtspositie van jeugdigen is geregeld in de BJJ. Een jeugdige kan zich bij een conflict wenden tot de maandcommissaris (één van de leden van de onafhankelijke Commissie van Toezicht) met het verzoek tot bemiddeling. Daarnaast kan een jeugdige, conform de beklagregeling, klagen bij de beklagcommissie over een door of namens de directeur genomen beslissing die haar/hem aangaat. Tegen de beslissing van de beklagcommissie staat beroep open bij de beroepscommissie van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ).

Individuele casussen

In het zwartboek worden voorbeelden van individuele casussen genoemd waarin sprake zou zijn van kwalijke situaties of onjuist handelen in de JJI's.

Zoals ik tijdens het algemeen overleg uiteen heb gezet, bestaat er mijnerzijds de bereidheid om in concrete gevallen concrete klachten in behandeling te nemen, met inachtneming van de geldende procedures van het klachtrecht.

Daarnaast zegde ik u toe terug te komen op vragen omtrent het vervoer van jeugdigen. Zoals ik u tijdens het algemeen overleg al meldde, geldt als uitgangspunt dat in beginsel volwassen gedetineerden niet samen met minderjarigen worden vervoerd. Daarnaast geldt dat de inrichting zelf kan aangeven welke personen, bijvoorbeeld een dader, niet in één bus met, bijvoorbeeld een slachtoffer, vervoerd mogen worden.

Het is mij bekend dat vanwege logistieke problemen bij wijze van uitzondering jongeren in één bus met volwassenen worden vervoerd.

Op 17 november jl. is een brief van de directeur van de Directie Vervoer en Ondersteuning (DV&O) aan de JJI's verzonden waarin melding wordt gemaakt van het besluit om op korte termijn het vervoer van jeugdigen volledig te scheiden van het vervoer van volwassen gedetineerden. Er zal daartoe een aparte productgroep «vervoer Jeugd» aan het bestaande productenpalet van de DV&O worden toegevoegd.

4. Onvindbare jongeren op de wachtlijst crisisplaatsingen

Bij brief van 12 juli 2006 (TK, 29 815, nr. 82) heeft mijn ambtsvoorganger u geïnformeerd over de omvang van de wachtlijst voor crisisplaatsingen voor civiele jeugdigen in JJI's. In deze brief heeft mijn ambtsvoorganger aangegeven dat van de jeugdigen die voor crisisplaatsing worden aangemeld, gemiddeld twee derde daadwerkelijk in een JJI wordt geplaatst, zodra een plek is gevonden.

Eén derde van deze jongeren wordt de facto niet geplaatst in een JJI.

De reden hiervan is dat in 60% van de gevallen:

- de jeugdige in een psychiatrische voorziening wordt geplaatst;
- de jeugdige niet in een opvang- maar in een behandelinrichting wordt geplaatst;
- de crisis op dat moment (deels) is bezworen en de gezinsvoogd een oplossing buiten een JJI heeft gevonden;
- de machtiging van de kinderrechter niet wordt verleend, niet wordt verlengd of alsnog wordt ingetrokken;
- de afdoening alsnog in het strafrechtelijke traject plaatsvindt.

Gemiddeld genomen is in 40% van de gevallen de jeugdige op het feitelijke moment dat de gezinsvoogd een plaats aangeboden heeft gekregen, onvindbaar of ondergedoken. Ook indien geen sprake zou zijn van een wachtlijst, zullen zich dergelijke situaties voordoen, zij het naar verwachting in mindere mate. Gedurende de wachttijd (tussen aanmelding en feitelijke plaatsing) draagt de gezinsvoogd de verantwoordelijkheid voor (het laten opsporen van) de jeugdige. Zodra de gezinsvoogd de jeugdige heeft laten opsporen dan wel heeft gevonden wordt de jeugdige opnieuw aangemeld en komt hij weer op de wachtlijst.

5. Stand van zaken wachtlijsten in justitiële jeugdinrichtingen

Bij deze gelegenheid wil ik u op de hoogte stellen van de resultaten van de ingezette maatregelen om de wachtlijsten voor crisisplaatsingen van onder toezicht gestelde jeugdigen en de bestaande voorraad openstaande (vervangende) jeugddetenties terug te dringen. Ik schets hierbij de stand van zaken op dit moment.

a. Crisisplaatsingen

De wachtlijst voor crisisopvang fluctueert sterk. In de afgelopen maanden is de capaciteit voor de crisisopvang uitgebreid. Het heeft er helaas niet toe geleid dat de wachtlijst is weggewerkt. Op 1 december jl. stonden 31 jeugdigen op de wachtlijst voor crisisplaatsing.

De wachtlijst omvat *alle aanmeldingen* voor crisisopvang, ongeacht de

ernst van de problematiek van de desbetreffende jeugdigen en ongeacht de datum van aanmelding. Zoals hierboven reeds opgemerkt wordt de facto een derde van deze jongeren niet geplaatst in een JJI. Waar mogelijk wordt het oplopen van de wachtlijst voor crisisplaatsing tegengegaan door middel van herbestemming van bestaande JJI-capaciteit. Daarbij moet wel steeds een afweging worden gemaakt tussen bestemming van capaciteit voor deze doelgroep en de «oorspronkelijke doelgroepen» waarvoor op dit moment eveneens sprake is van krapte. Nu reeds wordt gewerkt aan de opbouw van het nieuwe zorgaanbod door VWS om de wachtlijst crisisopvang terug te brengen.

b. Voorraad opstaande (vervangende) jeugddetenties

In de brief van 12 juli jl. (TK, nr. 29 815, nr. 82) maakte de toenmalige minister van Justitie melding van het voornemen om door middel van zogenaamde vooraankondigingen de bezetting van de capaciteit voor zelfmelders te vergroten. Inzet van de maatregelen was en is om nieuwe gevallen waarbij jongeren zich niet aan de afspraken houden met een «lik op stuk» beleid te maken krijgen. Ook zou de voorraad openstaande zaken versneld worden weggewerkt. Ik kan u daaromtrent berichten dat het «lik op stuk» beleid inmiddels wordt gerealiseerd. Daarmee wordt het niet naleven van de voorwaarden voortvloeiend uit taak- en leerstraffen terstond gesanctioneerd. De openstaande voorraad vonnissen van 18-plussers wordt voortvarend weggewerkt.

De beoogde vorderingen¹ in het creëren van extra capaciteit om de voorraad vonnissen van minderjarigen weg te werken zijn slechts gedeeltelijk gerealiseerd. Een belangrijke oorzaak daarvan is dat in verband met brandveiligheid 50 plaatsen van de reguliere capaciteit buiten gebruik is gesteld. Naar verwachting zullen 24 plaatsen in maart 2007 weer in gebruik kunnen worden gesteld. Voor wat betreft de overige plaatsen is op dit moment is nog niet duidelijk waar respectievelijk welke brandveiligheidsvoorzieningen aangebracht daarin dienen te worden en is onbekend hoe lang de buitengebruikstelling van deze capaciteit zal duren.

Bij de plaatsen die worden ingekocht bij het gevangeniswezen moesten afdelingen geschikt gemaakt worden voor de opvang van minderjarigen, en worden voldaan aan de geldende wet- en regelgeving. De werving van voldoende gekwalificeerd personeel, het opzetten van een dagprogramma – inclusief onderwijs – en noodzakelijke bouwkundige aanpassingen bleken meer tijd te vergen dan was verwacht. De instroom is november jl. gestart.

Door de buitengebruikstelling van capaciteit en de verlate start en geleidelijke ingebruikname van de inkoopplaatsen in het gevangeniswezen zal het niet mogelijk zijn om de totale voorraad openstaande vonnissen vóór 1 januari 2007 weg te werken. Ik ga er nu vanuit dat die voorraad in de eerste helft van 2007 wordt weggewerkt.

6. Opleidingscapaciteit jeugdpsychiaters

Tijdens het algemeen overleg heb ik aangegeven te willen bezien of beginnende jeugdpsychiaters sneller kunnen worden ingezet. Tot mijn genoegen heeft het ministerie van VWS andermaal bevestigd dat de opleidingscapaciteit van psychiaters substantieel is uitgebreid (van 100 naar 150 plaatsen) en dat gewerkt wordt aan versnelling van de opleiding tot jeugdpsychiater. Daarbij zijn algemeen opgeleide psychiaters ook bevoegd om jeugdigen te behandelen. In de pij-brief van 10 juli 2006 (TK, 2005/06, 24 587 en 28 741, nr. 183) heb ik aangegeven dat de vergoedingen voor jeugdpsychiaters verhoogd worden. Daarnaast biedt de inzet

¹ In meergenoemde brief van 12 juli jl.

van andere gedragsdeskundigen zoals gezondheidszorgpsychologen en orthopedagogen een goed alternatief om de nodige aanvullende zorg te kunnen bieden. Zoals ik in het algemeen overleg al heb aangegeven, neem ik de suggestie van de heer Çörüz over om te bezien of beginnende jeugdpsychiaters kunnen worden ingezet.

7. Oost-Europese jeugd

Tijdens het algemeen overleg heeft de heer Çörüz (CDA) aangegeven zich grote zorgen te maken over de oververtegenwoordiging van Oost-Europese jongeren en amv's in de jeugdcriminaliteit en pleitte voor een plan van aanpak. Ik onderschrijf, zoals ik ook al mondeling tijdens het algemeen overleg heb gedaan, het belang om aandacht te besteden aan specifiek culturele factoren in de hulpverlening aan kinderen van allochtone afkomst en amv's. De oververtegenwoordiging van jongeren van allochtone afkomst in de criminaliteitscijfers is reeds enige jaren punt van aandacht en zorg¹. Daarom heeft het WODC onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van verschillende bevolkingsgroepen bij criminaliteit. Dit rapport, «Verdacht van criminaliteit» (WODC, 2005) is aan uw Kamer aangeboden op 26 april 2005. Belangrijkste uitkomst van dit onderzoek, in deze context, is dat uitsplitsing van de cijfers naar de verschillende herkomstgroepen een heel divers beeld geeft. Er valt slechts een globale indeling te maken in westerse en niet-westerse allochtonen, maar verder valt niet te specificeren naar subgroepen of categorieën. Iedere specifieke etnische groep heeft zeer specifieke karakteristieken (o.a. voor percentages eerste en tweede generatie, aard delict, recidive). In mijn ogen moet een effectief justitieel jeugdbeleid dan ook in belangrijke mate oog hebben voor de verschillen in culturele achtergrond en identiteit. Echter niet door beleid zodanig te differentiëren dat voor iedere doelgroep apart beleid bestaat, maar door een *maatwerk aanpak* zoals die in het kader van het kabinetsprogramma Jeugd terecht² reeds wordt beoogd. De maatwerk aanpak is meer gericht op het gedrag en de achterliggende problematiek en niet meer uitsluitend op het delict. In het kader van de maatwerk aanpak is onder meer landelijk de ITB (individuele trajectbegeleiding) beschikbaar gekomen en heeft in vier grote steden een intensivering van de lokale aanpak plaatsgevonden. In dit kader heb ik hoge verwachtingen van de verruiming van de mogelijkheden die zal voortvloeien uit het wetsvoorstel gedragsbeïnvloeding jeugdigen³, dat op dit moment bij uw kamer in behandeling is, zoals de introductie van de gedragsmaatregel en de mogelijkheid meer sancties te kunnen combineren.

8. Voortgezette hulpverlening na OTS

In het algemeen overleg is aandacht gevraagd voor het voortzetten van hulpverlening na het beëindigen van de ondertoezichtstelling bij 18 jaar. Dit onderwerp zal ik, zoals toegezegd, samen met VWS, met de sector bespreken. Op dit moment gaat het hierbij met name om vrijwillige hulpverlening die buiten de primaire verantwoordelijkheid van Justitie valt. Op grond van de Wet op de jeugdzorg kan jeugdzorg op indicatie tot 23 jaar worden voortgezet.

Er is naar mijn mening aanleiding om te bezien of en zo ja, welke groep jongeren ook na het bereiken van de 18-jarige leeftijd nog op hulp aangevoelen is. Niet alle jongeren zijn op hun 18e jaar reeds in staat zelfstandig hulp te vragen. Hierbij dient meer aansluiting gezocht te worden bij het ontwikkelingsperspectief van jongeren. In dat kader zal mijns inziens ook bekeken moeten worden in hoeverre het wenselijk is die zorg onder dwang te verlenen en welke wettelijke (on)mogelijkheden hiervoor zijn. Vanuit Justitie zal ik in elk geval in het project verbetering uitvoering gezinsvoogdij van het programma Beter Beschermd inbrengen dat een vast onderdeel van de methodiek moet zijn dat aan het eind van een

¹ Zie o.a. de Nota Criminaliteit in relatie tot de integratie van etnische minderheden (TK 1997–1998, 25 726, nr. 1) en de jaarlijkse rapportages Jaarnota Integratiebeleid (2004, 2005, 2006).

² Actieprogramma aanpak jeugdcriminaliteit 2003–2006 (TK 2002–2003, 28 741, nr. 1).

³ Voorstel van wet (TK 2005–2006, 30 332, nr. 2).

beschermingstraject een expliciete check wordt uitgevoerd op de vraag of voorzetting van enige vorm van hulp in vrijwillig kader nodig is. De gezinsvoogd ziet er vervolgens op toe dat die hulp daadwerkelijk start.

9. Huiselijk geweld

Tweede inventarisatie aanpak huiselijk geweld

In 2003 is een inventarisatie gemaakt van de aanpak van huiselijk geweld; dit is in 2006 herhaald. Doel van de inventarisatie is na te gaan wat de stand van zaken is rond de aanpak van huiselijk geweld en welke voortgang is geboekt in vergelijking met 2003.

Binnenkort verwacht ik over de inventarisatie te kunnen beschikken. Over de conclusies en aanbevelingen zal ik overleggen met de ketenpartners (OM, politie en gemeenten). Ik hoop u de inventarisatie in het voorjaar van 2007 te kunnen toesturen. Ik zal u dan tevens over de gemaakte afspraken informeren.

Publiekscampagne

In april 2007 start een publiekscampagne Huiselijk geweld. De campagne zal bestaan uit onder meer een Postbus-51 spot. Bij de vraag of er een landelijke publiekscampagne moet worden gestart, is steeds het uitgangspunt geweest, dat het hulpaanbod in het hele land op orde moet zijn.

De afgelopen jaren is toegewerkt naar een landelijk dekkend netwerk van advies- en steunpunten voor huiselijk geweld (ASHG). Inmiddels hebben alle 35 centrumgemeenten vrouwenopvang zo'n steunpunt.

Begin 2006 is een enquête gehouden onder de organisaties die betrokken zijn bij de aanpak van huiselijk geweld. Er is gevraagd of deze organisaties in staat zijn om de mogelijke extra toestroom van plegers en slachtoffers als gevolg van een landelijke publiekscampagne, op te vangen. Het overgrote deel van de organisaties denkt klaar te zijn voor een toename van het aantal meldingen; een klein deel denkt van niet. Daarom is de campagne gepland in het voorjaar 2007 zodat er nog voldoende tijd beschikbaar is om het hulpaanbod te versterken.

Alle organisaties die te maken kunnen krijgen met extra meldingen als gevolg van de campagne zijn hierover geïnformeerd en worden in de komende tijd op de hoogte gehouden.

Registratie etniciteit (motie van het Lid Dittrich, TK, 28 345, nr. 17)

De heer Dittrich heeft in april 2004 een motie ingediend waarmee hij erop aandringt bij huiselijk geweld de etniciteit van daders en slachtoffer te registreren. De motie is aanvaard. In twee regio's is een pilot gehouden, waarbij gedurende zes maanden van alle huiselijkgeweld-meldingen de herkomst van daders en slachtoffers is geregistreerd, tot twee generaties terug. De – geanonimiseerde – gegevens worden nu door een onderzoeksbureau geanalyseerd, en de resultaten zullen worden verwerkt in een rapportage. Het onderzoek heeft enkele maanden vertraging opgelopen door de procedure rondom de aanleg van een tijdelijk register in het kader van de privacyregelgeving. Ook moesten er allerlei specifieke voorzieningen worden getroffen in de software om deze registratie mogelijk te maken. In de aanvangsfase bleek dat er in de programmatuur nog enkele onjuistheden zaten die eerst moesten worden opgelost. Daarna is vertraging opgetreden in de invoer van gegevens. Het administratieve verwerkingsproces bleek aanzienlijk gecompliceerder dan werd verondersteld. Inmiddels is de invoer van gegevens (de registratie) afgerond. Naar verwachting zullen in het voorjaar van 2007 de resultaten van de analyse waarmee binnenkort begonnen wordt, beschikbaar zijn en naar uw Kamer worden gezonden.

10. Stand van zaken uitvoering motie-Arib (TK 30 300 VI, nr. 159)

Tijdens het algemeen overleg over kinderporno op 17 mei 2006 is de motie van het lid Arib ingediend waarmee de regering wordt verzocht onderzoek in te stellen naar de aard en omvang van seksueel misbruik van kinderen van Marokkaanse afkomst (aangenomen op 23 mei jl.). De motie is aanvaard. Tijdens dit algemeen overleg werd ook gesproken over het te starten onderzoek naar nieuwe verschijningsvormen van seksueel gedrag van jongeren. Mijn ambtsvoorganger zegde toe onderzoeksvragen over misbruik van Marokkaanse kinderen aan dit onderzoek toe te voegen. Bij nader inzien bleek dit onderzoeksmatig niet mogelijk en heeft het WODC apart onderzoek geprogrammeerd, dat zal begin 2007 starten. Als gevolg daarvan zal ik uw Kamer pas tegen eind 2007 kunnen informeren over de resultaten van dit onderzoek.

11. Interlandelijke adoptie

Een voorstel tot wijziging van de Wobka zal in 2007 worden ingediend. Daarin worden onder meer meegenomen de wijziging in het toezicht op de vergunninghouders en de Stichting Adoptievoorzieningen en de doorberekening van kosten van het gezinsonderzoek. Verder beraad ik mij over opneming in het wetsvoorstel van enige verruiming van de leeftijds-criteria die aan adoptiefouders worden gesteld. Het gezinsonderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming zal vanaf begin 2007 op een beperkt aantal locaties zijn geconcentreerd. De snelheid en kwaliteit van rapporteren zal hierdoor verbeteren.

Verder meld ik u dat sprake lijkt van een trendbreuk in het aanbod van adoptiefkinderen. Daar waar de afgelopen jaren sprake was van circa 1200 in Nederlandse gezinnen geplaatste kinderen per jaar, zal dit aantal dit jaar naar verwachting fors lager liggen. Na de eerste acht maanden van 2006 was volgens opgaaf van de vergunninghouders sprake van 450 geplaatste kinderen. Dit is met name het gevolg van het feit dat uit China aanzienlijk minder kinderen voor interlandelijke adoptie beschikbaar komen, onder meer omdat China inmiddels actief beleid voert om lokale adoptie te stimuleren (zie ook Kamerstuk 28 457, nr. 27). Vergunninghouders verwachten voor de toekomst eerder een verdere daling dan een stijging van het aanbod. Dat betekent dat we in de komende jaren rekening moeten houden met slechts uiterst beperkte mogelijkheden tot adoptie van kinderen uit het buitenland.

In het overleg met ketenpartners is geconcludeerd dat deze ontwikkeling een neerwaartse bijstelling van het aantal af te geven beginseltoestemmingen vereist, teneinde te voorkomen dat aspirant-adoptief ouders met een beginseltoestemming vastlopen in de bemiddelingsfase in verband met de beperkte omvang van het aanbod van adoptiefkinderen.

12. Stand van zaken uitvoering motie Wolfsen (TK, 30 300 VI, nr. 40)

De Raad voor de Rechtspraak onderschrijft de in de motie opgenomen wenselijkheid van meer aandacht voor leerplechtzaken al geruime tijd. Dit wordt bevestigd met de brief van de Raad voor de Rechtspraak aan het College van procureurs-generaal van 10 november 2005, maar ook door de experimenten bij enkele rechtbanken met de spijbelrechter. In dat kader trad de kinderrechtbank op als kantonrechter-plaatsvervanger in leerplechtzaken. Zodoende verwierf hij zich de naam «spijbelrechter». Almelo is hierbij de koploper geweest. Er zijn echter ook rechtbanken waar de behandeling van schoolverzuimzaken zodanig geregeld is, dat de behandeling plaatsvindt door een vaste kantonrechter, vaste officieren en in aanwezigheid van vaste hulpverleners; ook die constructie werkt goed.

Overigens zijn de inspanningen erop gericht om te bewerkstelligen dat in alle arrondissementen in ieder geval ook de laatste i.e. strafrechtelijke schakel van de keten op orde is. In dat kader verwijs ik graag naar de 19 arrondissementale werkconferenties voor de integrale aanpak van schoolverzuim, die in het najaar van 2006 vanuit mijn ministerie zijn georganiseerd. Deze conferenties bieden alle partijen in de leerplichtketen gelegenheid om de onderlinge samenwerking nader in te vullen dan wel verder uit te bouwen. Deelnemende partijen zijn gemeenten, leerplichtambtenaren, Raad voor de Kinderbescherming, scholen, Bureau Jeugdzorg, politie, Halt, zittende en staande magistratuur en de Inspectie voor het onderwijs. Elke conferentie had een eigen accent, afhankelijk van de stand van zaken en de behoeften van de ketenpartners ter plaatse. De bijeenkomsten zijn zeer goed bezocht (ook door officieren van Justitie en rechters). Er zijn diverse concrete afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over het verlenen van opsporingsbevoegdheid aan (meer) leerplichtambtenaren maar ook over het sneller aanbrengen van zaken en het creëren van meer zittingsruimte voor de spijbelrechter. Een eindverslag naar aanleiding van de werkconferenties komt begin 2007 beschikbaar. Ik zal dit graag aan uw Kamer ter beschikking stellen.

13. Overleg met reclassering over de aanpak van jeugdcriminaliteit

In het algemeen overleg over het Veiligheidsprogramma op 4 oktober jl. heb ik toegezegd dat ik overleg zou voeren met de reclassering over de aanpak van jeugdcriminaliteit. Ik kan u mededelen dat er afgelopen november overleg heeft plaatsgevonden tussen de reclasseringsorganisaties, Raad voor de Kinderbescherming, de MOgroep en vertegenwoordigers van mijn departement. Doel van de bespreking was om de knelpunten tussen jeugd- en volwassenenreclassering in kaart te brengen. In dat overleg is geconstateerd dat zich knelpunten voordoen op de volgende terreinen:

- Uitwisseling van informatie over jongvolwassenen op zowel operationeel (casuïstiek) als op beleidsniveau;
- Samenwerking tussen jeugdreclassering en volwassenenreclasseringsorganisaties met als doel het vergaren van kennis over en het gebruikmaken van elkaars instrumenten en methodieken;
- Begeleiding van jongeren na afloop van een PIJ-maatregel.

Op al deze terreinen zijn concrete afspraken gemaakt teneinde de gesignaleerde knelpunten gezamenlijk op te lossen.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin